

Seat No. : _____

AJ-116

April-2015

B.A., Sem.-IV (Annual Pattern)

Core – 211 : Sociology

(Sociology of Family)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
(2) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

1. 'કુટુંબનું સમાજશાસ્ત્ર એક સામાજિક વિજ્ઞાન છે.' – વિધાનની ચર્ચા કરો. **14**
અથવા
કુટુંબના સમાજશાસ્ત્રમાં આઈ.પી. દેસાઈનું પ્રદાન વર્ણવો.
2. કુટુંબની ઉત્પત્તિના સિદ્ધાંતો જણાવી કોઈ એક સિદ્ધાંતની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. **14**
અથવા
ભારતીય સંદર્ભમાં સગપણ સંબંધનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
3. ભારતીય કુટુંબના રચનાતંત્રીય પાસાંઓ વર્ણવો. **14**
અથવા
આધુનિક પરિબલોએ ભારતીય કુટુંબમાં સર્જેલ પરિવર્તનની ચર્ચા કરો.
4. છૂટાછેડાનો અર્થ સમજાવી, છૂટાછેડા અંગેની કાનૂની જોગવાઈઓ વર્ણવો. **14**
અથવા
કુટુંબની સમસ્યા તરીકે કૌટુંબિક હિંસાની ચર્ચા કરો.

- (1) _____ એ 1961માં હિન્દુ ગયાની ધાર્મિક માનસિકતાનો અભ્યાસ કર્યો.
  - (a) બી.એમ. દાંડેકર
  - (b) લલિતપ્રસાદ વિદ્યાર્થી
  - (c) એમ.જી. કુલકર્ણી
- (2) કુટુંબ જાતીય સ્વેચ્છાચારની પ્રથામાંથી કમે કમે વિકસીને _____ પ્રથા સુધી પહોંચ્યું છે.
  - (a) બહુપતિ
  - (b) એકસાથી
  - (c) બહુપત્ની
- (3) એકસાથી કુટુંબનો સિદ્ધાંત _____ એ રજૂ કર્યો છે.
  - (a) કે.એમ. કાપડિયા
  - (b) તારાબહેન પટેલ
  - (c) વેસ્ટર માર્ક
- (4) પ્રાથમિક કુટુંબને _____ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.
  - (a) વિસ્તૃત કુટુંબ
  - (b) મૂળભૂત કુટુંબ
  - (c) મોટું કુટુંબ
- (5) _____ લગ્નને સ્ત્રી અને પુરુષ વચ્ચેના 'અંગત સંબંધ' તરીકે જુએ છે.
  - (a) બ્લાડ
  - (b) મરડોક
  - (c) ડૉ. પ્રભુ
- (6) કુટુંબની રચના માટેનું પ્રથમ આવશ્યક ચરણ _____ છે.
  - (a) ધર્મ
  - (b) જ્ઞાતિ
  - (c) લગ્ન
- (7) ઘરેલું હિંસાનો કાયદો _____ વર્ષમાં અમલમાં આવ્યો.
  - (a) 2005
  - (b) 2008
  - (c) 2010

(બ) જોડકા જોડો :

(અ)	(બ)
(1) વિશેષ લગ્ન ધારો	(a) 1990
(2) સિંગલ પેરેન્ટ ફેમિલી	(b) એરિસ્ટોટલ
(3) જન્મ કુટુંબ	(c) 1955
(4) દહેજ પ્રતિબંધક ધારો	(d) 1961
(5) ક્લાસિકલ થિયરી	(e) ભગ્ન કુટુંબ
(6) માતૃસત્તાક કુટુંબ	(f) ફરજિયાત જૂથ
(7) હિન્દુ મેરેજ એક્ટ	(g) એક વિવાહનો સિદ્ધાંત
	(h) 1954

Seat No. : _____

AJ-116

April-2015

B.A., Sem.-IV (Annual Pattern)

Core – 211 : Sociology

(Sociology of Family)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) All questions carry equal marks.

1. 'Sociology of family is a Social Science' – Discuss the sentence. **14**

OR

Describe the contribution of I.P. Desai in sociology of family.

2. Give the theory of origin of family and discuss any one theory of it. **14**

OR

Explain the kinship in Indian context.

3. Describe the structural factors of Indian family. **14**

OR

Discuss the modern factors which create change in Indian family.

4. Explain the meaning of divorce and describe the legal provisions of divorce. **14**

OR

Discuss the domestic violence as a problem of family.

5. (A) Fill in the blanks with appropriate option :

14

- (1) _____done a study of religious mentality of Hindu Gaya in 1961.
(a) B.M. Dandekar
(b) Lalitprasad Vidyarthi
(c) M.G. Kulkarni
- (2) Family is step by step reached _____ system from the system of promiscuity.
(a) Polyandry (b) Monogamous (c) Polygyny
- (3) _____ gave a theory of Monogamous family.
(a) K.M. Kapadia (b) Taraben Patel (c) Wester Mark
- (4) Primary family is also known as a _____ family.
(a) Expanded family (b) Basic family (c) Large family
- (5) _____ seen marriage as a 'personal relation' between women and men.
(a) Blud (b) Merdock (c) Dr. Prabhu
- (6) _____ is a first essential step for formation of family.
(a) Religion (b) Caste (c) Marriage
- (7) The law of Domestic Violence implemented in the year of _____.
(a) 2005 (b) 2008 (c) 2010

(B) Match the following :

(A)	(B)
(1) Special Marriage Act	(a) 1990
(2) Single Parent Family	(b) Aristotle
(3) Birth Family	(c) 1955
(4) Dowry Prohibition Act	(d) 1961
(5) Classical Theory	(e) Destroy Family
(6) Maternal Family	(f) Compulsory Group
(7) Hindu Marriage Act	(g) Monogamy
	(h) 1954